

VISITASFOREDRAG VED BISPEVISITAS I SANDVIKEN 30. NOVEMBER - 4. DESEMBER 2011

Kjære menighet!

Takk for flotte dager her i Sandviken. Det er spennende å møte en menighet som er midt i byen, men likevel har mange av et mindre lokalsamfunns kvaliteter. Et arbeiderstrøk som nå er blitt en trendy bydel med små og meget dyre leiligheter og stor gjennomtrekk. Likevel er noe av det gamle samholdet blitt igjen. Mange har bodd her lenge og kjenner stolthet over å være fra Sandviken. Og mange som kommer utenfra kjenner seg inkludert i det gode fellesskapet i bydelen og i menigheten.

Disse visitasdagene har jeg møtt en stab med som trives med arbeidet og med hverandre, som er engasjement i det de gjør og er glad i menigheten. Jeg har vært på menighetskafe, speidermøte og på babysang, på NLA, i menighetsbarnehagen, på Ladegården sykehjem og på Rothaugen. Jeg møtte lærere fra Krohnengen, Eventyrskogen og Rothaugen til en samtale om skolegudstjenester og om RLE-faget, det som har tatt over for kristendomsundervisningen.

Jeg har vært på konsert og har gledet meg over både barnekoret og Sandviken kantori. Dere lykkes i deres visjon om å være en musikalsk menighet. Jeg har også fått være med på fest med både lønnede og ulønnede medarbeidere og fått mye god mat.

Men først og fremst har jeg lært menigheten å kjenne gjennom gode samtaler med staben og menighetsrådet. Det har også vært en god hjelp å ha en godt skrevet og innholdsrik visitasmelding. Takk til alle som har lagt ned mye arbeid i den! Sammen med dette visitasforedraget er denne meldingen et viktig ressursdokument i det nye menighetsrådets strategiske tenkning.

På en visitas skal biskopen både inispisere og inspirere. Likevel skal vi ikke bare se på det som var og er, men vel så mye på veien videre. Derfor har vi en visjon i bispedømmet:

SAMAN VIL VI ÆRE DEN TREEINIGE GUD, VED Å: FORKYNNE KRISTUS, BYGGJE KYRKJELYDAR, FREMJE RETTFERD.

Gudstjeneste

Overskriften for visjonen er: SAMMEN VIL VI ÆRE DEN TREENIGE GUD. Det er det vi gjør når vi gjør det mest grunnleggende en menighet kan gjøre, og har gjort til alle tider, nemlig å komme sammen til gudstjeneste. Da gir vi Gud den ære Gud skal ha. Vi ærer Gud ved å være til stede og derfor må vi ofte holde gudstjeneste. Det er viktig at menigheten har gode gudstjenestevaner og møter opp. Det er et sterkt vitnesbyrd i lokalsamfunnet. På landsbasis har kirkesøkningen en svakt fallende tendens, men her i Sandviken peker pilen tydelig oppover, og det er gledelig. Det tyder på Kristusengasjement, på levende og gode gudstjenester, og hva kan være bedre enn det?

Vi er i gang med en reform av gudstjenesten i vår kirke. Det skal lages en lokal gudstjenesteordning for Sandviken menighet og den er det Sandviken menighetsråd som skal vedta. Det er nytt at selve grunnordningen skal vedtas lokalt. Et grunnleggende grep i denne gudstjenesteordningen er å involvere flere folk og det er dere godt i gang med. Og når dere gjør det BYGGER DERE MENIGHET. Jeg tror at få ting er mere menighetsbyggende enn å involvere mange i gudstjenestearbeidet.

Gudstjenesteutvalg

Dere trenger et gudstjenesteutvalg som kan sette seg inn i alt det nye og komme med en anbefaling ovenfor menighetsrådet og stå sentralt i forsøksarbeidet. Et slikt utvalg med prest og kantor og frivillige må gjerne også fortsette etter at den lokale gudstjenesteordningen er vedtatt. Slik legger dere til rette for en involverende gudstjeneste også fremover.

Når vi vil bygge menighet må vi stille spørsmålet, både om gudstjenesten og andre områder: Hva er viktig? Hvor går veien framover?

Ungdom

Dette har jeg fått hjelp til av ungdommen. I spørretimen på Rothaugen spurte elevene hva jeg hadde tenkt å gjøre for ungdommen. De hadde nemlig vært på

nettet og lest strategiplanen for bispedømmet der det står at satsingsområdene er gudstjeneste og ungdom, og at vi vil ha et ungdomsår i 2013.

Jeg lar spørsmålet gå videre til dere, for jeg møter ikke ungdommen i Sandviken så ofte (selv om jeg nå er blitt venner med noen av Rothaugen-elevne på Facebook), men det gjør dere. Så: Hva har dere tenkt å gjøre for ungdommen?

Det er nemlig etter konfirmasjonen at vi mister kontakten med ungdommen. Vi har god kontakt med mange gjennom oppveksten og fram til og med konfirmasjonen, men etter det året blir det kritisk. Samtidig vet vi at det er nettopp i de ti årene, mellom 15 og 25, at mange av de viktige spørsmål i livet får sin avgjørelse; om yrke, om livsledsager og ofte spørsmålet om tro. Det er slik at få endrer sitt livssyn etter man har fylt 25 år. Derfor er det så viktig at vi har kontakt med ungdom mellom 15 og 25 år.

Jeg vet dere har prøvd, og jeg vil gi dere kreditt og anerkjennelse fordi dere har prøvd flere ting. Men dere har erfart at det ikke er lett. Nå finnes det noe som heter SUV, Sandviken Unge Voksne, for litt eldre ungdommer som samles etter gudstjenesten, og som kan tenke seg å gjøre noe for ungdom som er yngre enn dem selv. I visitasmeldingen står det at menighetsrådet er meget positive. Det skulle da også bare mangle!

Nå vil jeg be dere om å handle. Ta grep så dere kommer over fra den generelle velvilje til konkrete tiltak. Tenk særlig på konfirmantene som dere nå har, hva dere kan gjøre for dem for å ta vare på dem etter konfirmasjonen!

Men her er lyspunkter. For eksempel er har dere flere unge voksne med i menighetsrådet, der gjennomsnittsalderen er 37 år. Det er et meget ungt råd, og det er et godt utgangspunkt for arbeid med ungdom.

Trosopplæring

Når det gjelder trosopplæringen er menigheten og staben ambisiøse. Dere har ikke fått trosopplæringsmidler, likevel har dere opplegg der 2, 3 og 4-åringer inviteres til kirke, dere har dåpsskole for 6-åringer og Lys Våken helg for 11-åringer. Det er imponerende at dere klarer å satse så bredt.

I tillegg har dere et godt forhold til Speiderne som samles i kjelleren til menighetshuset. Det er et verdifullt barne- og ungdomsarbeid som hører naturlig sammen med kirken. Så har dere Sandviken barnegospel og har nettopp startet opp med Babysang. I sum er dette svært bra! Som biskop er det gledelig å se hvor mye som gjøres for den oppvoksende slekt i Sandviken.

Diakoni

Men mens babysang er en helt ny satsing, er diakonien gammel i Sandviken. En gang var denne menigheten et fattig, trangbodd arbeiderstrøk. Sandviken var en av de største menighetene med 20 000 mennesker. Da stilte kirken opp med menighetspleie og med ansatte menighetssøstre og frivillige besøkere.

Da var menigheten, kanskje uten å tenke over det, i gang med det tredje punkt i vårt bispedømmes visjon: Å FREMME RETTFERDIGHET. Denne tradisjonen må holdes ved like.

Jeg vil berømme dere for at dere har en oppegående og revitalisert menighetspleie og andre gode krefter som driver med besøkstjeneste, hyggestunder og menighetskafe, men som også gir materiell hjelp til vanskeligstilte ved jul og påske. Særlig dette siste skal dere være stolte av, for det er det ikke alle menigheter som gjør. Dette må dere fortsette med. Omsorgen for de fattige har alltid vært en hjertesak for kirken. Diakoni er kirkens kroppsspråk. Mye av kirkens krise er at folk ikke merker at kirken vil dem vel. Men omsorg for fattige er et entydig vitnesbyrd om at Gud er på menneskenes side.

Når jeg kan rose innsatsen på diakoni og trosopplæring, så er det jo delvis fordi dere har penger som kan brukes. Det skyldes blant annet at dere har solgt menighetsbarnehagen til BKF og dermed skaffet dere et fond som kan gi inntekter. I tillegg har BKF vært med å bidra til menighetshuset ved å leie og pusse opp lokalene. Jeg vil gjerne si takk til BKF for at dere har gjort dette.

Givertjeneste

Men tenk hva dere kunne ha oppnådd dersom dere hadde hatt flere penger! Det er sagt flere ganger under visitasen at: Vi har ikke ressurser til mer enn det vi gjør nå. Er dere sikre på det? Jeg tror at Sandviken menighet er mye rikere enn dere vet, det er bare det at pengene er hos medlemmene og ikke i kirkekassa.

Jeg vil oppfordre dere som er i kirken i dag til å være med på en fast givertjeneste. Vi må venne oss til nye tider der menighetene i mye større grad må skaffe seg en selvstendig økonomi som gir handlingsrom og frihet og gir dem muskler til å være Kristi kropp i lokalsamfunnet. Kirker ellers i verden vet at det er medlemmene som driver menighetene mens vi her hos oss har sovnet inn i troen på statlig og kommunal omsorg. Vi skal være glad for alt vi får, men dersom vi virkelig vil være levende menigheter må vi skaffe oss en sunn økonomi og da må vi etablere givertjeneste.

Blankettene ligger alt bak i kirken. Dette er en utfordring til menighetsrådet til å gå aktivt ut og markedsføre og få flere med. Da blir det lettere å nå deres mål. Da vil dere også kunne redusere tallet på offer til egen menighet. Nå er det 60% til egen menighet og 40% til andre formål. Jeg tror det er mer bibelsk dersom det tallet snus! Så det blir 40% til egen menighet og 60% til diakoni, misjon og bistand.

Misjon

Jeg vil også gi dere ros for misjonsprosjektet deres og har lagt merke til at dere til og med hadde misjonsbasar, det er en flott ting, som fikk inn 25 000 til prosjektet i fjor. Misjon er en helt nødvendig livsytring for den kristne kirke!

Voksenundervisning

La meg også avslutningsvis si noe mer om Å FORKYNNE KRISTUS.

I våre dager er gudstjenesten ofte det eneste stedet det foregår kristen opplæring. Men her i Sandviken har fått til noe mange arbeider med og kanskje drømmer om: Samlinger for voksne med kristen undervisning. Selv om det ikke har vært veldig mange slike, så er dette svært bra, og dette skulle jeg gjerne sett mer av i bispedømmet. Behovet er økende for systematisk undervisning for

voksne kristne om hva det er vi kristne egentlig tror. Nærværet av andre religioner øker og utfordrer oss til å vite hva det er vi som kristne står for.

Takk

Til slutt: Takk for visitasen og takk for alle gode opplevelser! Jeg vil takke prest og menighetsråd og alle de andre, kantorer, menighetskonsulent og frivillighetskoordinator, og sikkert mange flere for god tilrettelegging under visitasen. Og særlig takk til alle som har bidratt til konsert og gudstjenester med flott musikk og korsang.

Takk også til domprosten som har vært med å tilrettelegge og planlegge denne visitasen og har vært med hele veien og som holder sin milde hand over Sandviken når biskopen ikke er her.

La meg avslutte med å minne om visjonen til bispedømmet:

SAMAN VIL VI ÆRE DEN TREEINIGE GUD, VED Å: FORKYNNE KRISTUS, BYGGJE KYRKJELYDAR, FREMJE RETTFERD.

Og så summerer jeg det opp i fire utfordringer til dere:

- Gå til gudstjeneste regelmessig, for deres egen skyld og for å ære Gud!
- Sett ned et gudstjenesteutvalg og la det gjerne bli permanent!
- Ta grep og gjør noe for ungdom etter konfirmasjonsalder!
- Bygg ut givertjenesten og skaff dere ressurser, så når dere lenger!

Og med disse utfordringene takker jeg for meg og reiser fra Sandviken med gode minner og mange flotte inntrykk. Jeg takker for disse dagene¹ og ønsker Guds velsignelse over Sandviken menighet!

Bjørgvin bispestol, 4. desember 2011

Halvor Nordhaug

¹ Referat fra bispevisitas i Sandviken menighet 30. november - 4. desember 2011

Onsdag 30. november

Visitasen startet med at biskop Halvor Nordhaug, domprost Jan Otto Myrseth og kirkefagsjef Tore Skjæveland **møtte staben** på menighetshuset. Da biskopen utfordret dem til å dele en glede og en utfordring ble det uttrykt trivsel og glede over arbeidet. Deretter var det felles lunsj og så **besøkte biskopen menighetskafeen**, et diakonalt tilbud, i etasjen under.

Biskopen med følge **møtte Norsk Lærereakademi (NLA)** representert ved rektor Bjarne Kvam, høgskoledirektør Bjørg Sveinall Øgaard, studentprest og høgskolelektor Rune Rickardsen og professor Oddvar Jensen. Det var samtale om samarbeid med Sandviken menighet, spørsmålet om NLA skal bygge opp en egen presteutdanning med integrering av praktisk teologi i masteren, om RLE-master og kristen danning i utdanninga.

Biskopen **besøkte menighetsbarnehagen** og var med på samlingsstund før han hadde **møte med lærere fra Eventyrskogen, Krohnengen og Rothaugen skoler på Krohnengen skole** til en samtale om RLE-faget og skolegudstjenester. Rektor Jan Eide leda møtet og Berit Nøste Dale fra NLA innledet om RLE-faget. Etterpå ble det en god samtale. Biskopen og følge hadde **middag hos soknepresten** før de **besøkte speiderne** i menighetshuset.

Møtet stab og menighetsråd ble innledet med **kveldsmesse i kirken** før samling i prestegården.

Prosten ledet møtet og biskopen gikk gjennom visitasmeldingen. Det var samtale om:

- Gudstjenestelivet og formen på Fadervår
- Konfirmantarbeidet og arbeidet for ungdom
- Diakoni og Sandviken menighetspleie sitt arbeid for fattige
- Kirkemusikklivet, å være en musikalsk menighet i en periode med vikariater
- Trosopplæring, nattverdpraksis og nattverdundervisning for speiderne
- Menighetsbarnehagen og situasjonen etter at BKF har overtatt
- Økonomi og givertjeneste
- Bygg og anlegg. Nye toaletter er godkjent, ny tekstiler er i søknadsprosess
- Slitasje på golv og vegger og lekkasje i taket i Sandviken kirke

Torsdag 1. desember

Dagen startet med **skolegudstjeneste** for Eventyrskogen skole og 1.-4. trinn på Krohnengen skole. Elevene sang og dramatiserte utgangen av Egypt og soknepresten engasjerte elever både i prekenen og i forbønnen. Biskopen hadde hilsen til slutt. Deretter var det **spørretime på Rothaugen ungdomsskole** for 10-klasser før det var **omvisning på Ladegården sykehjem** og samtale med sykehjemsprest Ronny Heimly. Etterpå var det **besøk på babysang** med lunsj på menighetshuset. Biskopen hadde samtaler med prostileder Berit Bakke og med sokneprest Sverre Langeland. Dagen ble avsluttet tidlig p.g.a. annet oppdrag for biskopen.

Fredag 2. desember

Om kvelden var det **konsert** med barnekoret og Sandviken kantori som framførte bl.a. J.Rutters "Mass of the children". Deretter var det **medarbeiderfest** på menighetshuset der biskopen holdt festtalen og bl.a. fortalte om opplevelser fra besøk til kirkene på Cuba.

Søndag 4. desember, andre søndag i advent

Ved **visitasgudstjenesten** medvirket tidligere sokneprest Victor Meyer og sykehjemsprest Ronny Heimly ved siden av soknepresten, domprosten, kirkefagsjef og biskop. Biskopen prekte over dagens tekst fra Luk 21,27-36 og forrettet nattverden assistert av soknepresten m.fl. Sandviken kantori deltok under liturgien og med preludium og postludium. Tre unge orgelelever deltok samen med kantorene Per Inge Hove og Bjørn Lien.

Umiddelbart etter gudstjenesten holdt biskopen sitt **visitasforedrag** fra koret. Før kirkekaffen ble det tid til inspeksjon av slitasjen på golv og vegger i kirken.

Visitasen ble avsluttet med **kirkekaffe** på Menighetshuset.